

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 1298/2008/WE

z dnia 16 grudnia 2008 r.

ustanawiająca program Erasmus Mundus na lata 2009–2013 na rzecz poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z krajami trzecimi

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja nr 2317/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁾ ustanowiła program poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z państwami trzecimi (Erasmus Mundus) (2004–2008).
- (2) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006⁽⁴⁾ ustanowiło Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA), rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁵⁾ ustanowiło Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa, rozporządzenie (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁶⁾ ustanowiło instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju, rozporządzenie Rady (WE) nr 1934/2006⁽⁷⁾ ustanowiło instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami

uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie oraz umowa o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, podpisana w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r.⁽⁸⁾ („umowa o partnerstwie AKP–WE”), oraz umowa wewnętrzna ustanawiająca finansowanie pomocy wspólnotowej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2008–2013 zgodnie z umową o partnerstwie AKP–WE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu WE⁽⁹⁾ („umowa wewnętrzna AKP–WE”), regulują Europejski Fundusz Rozwoju.

- (3) Nowy program Erasmus Mundus jest zgodny z celami dotyczącymi doskonałości określonymi w programie na lata 2004–2008. Pomaga on przyciągnąć najlepszych studentów z krajów trzecich dzięki jakości proponowanych studiów, jakości uzgodnień dotyczących ich przyjmowania i systemowi stypendiów konkurencyjnych na poziomie światowym.
- (4) W czasie negocjacji dotyczących instrumentów pomocy zewnętrznej oraz Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami⁽¹⁰⁾ Parlament Europejski, Rada i Komisja osiągnęły pewną liczbę porozumień w zakresie kontroli demokratycznej i spójności działań zewnętrznych, przedstawionych w oświadczeniu nr 4 załączonym do Porozumienia międzyinstytucjonalnego.
- (5) Deklaracja Bolońska, podpisana przez ministrów edukacji 29 państw europejskich w dniu 19 czerwca 1999 r., ustanowiła międzyrządowy proces mający na celu stworzenie do 2010 r. „Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego”, który to proces jest aktywnie wspierany na poziomie wspólnotowym. Na posiedzeniu w Londynie w dniach 17 i 18 maja 2007 r. 45 ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe w krajach uczestniczących w Procesie Bolońskim przyjęło strategię zatytułowaną „Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego w środowisku globalnym” i w tym kontekście wskazało jako priorytety na rok 2009 lepszą informację o Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego oraz udoskonalenie mechanizmów uznawania kwalifikacji szkolnictwa wyższego z innych części świata.
- (6) Na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r. wyznaczono strategiczny cel, zgodnie z którym Unia Europejska ma

⁽¹⁾ Dz.U. C 204 z 9.8.2008, s. 85.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), oraz decyzja Rady z dnia 16 grudnia 2008 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 1

⁽⁴⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 82.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 405 z 30.12.2006, s. 41.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 247 z 9.9.2006, s. 32.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s. 1.

stać się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną opartą na wiedzy gospodarką w świecie, oraz wystąpiono do Rady „Edukacja, Młodzież i Kultura” o podjęcie ogólnej refleksji na temat konkretnych celów systemów edukacji w przyszłości, z uwzględnieniem wspólnych problemów oraz priorytetów, przy jednoczesnym poszanowaniu różnorodności narodowej. W dniu 12 lutego 2001 r. Rada przyjęła sprawozdanie w sprawie konkretnych celów systemów szkolnictwa i szkoleń w przyszłości. Następnie, w dniu 14 czerwca 2002 r. Rada przyjęła szczegółowy program prac dotyczący osiągnięcia tych celów, wymagających wsparcia na poziomie wspólnotowym. W wyniku spotkania Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15 i 16 marca 2002 r. wyznaczono cel zgodnie z którym do 2010 r. systemy szkolnictwa i szkoleń Unii Europejskiej mają stać się światowym wzorem jakości.

- (7) Komunikaty Komisji z dnia 20 kwietnia 2005 r. i 10 maja 2006 r. zatytułowane „Mobilizowanie potencjału umysłowego Europy, umożliwianie uniwersytetom wniesienia pełnego wkładu do Strategii Lizbońskiej” oraz „Realizacja programu modernizacji dla uniwersytetów. Edukacja, badania naukowe i innowacja”, rezolucja Rady z dnia 23 listopada 2007 r. w sprawie unowocześniania szkół wyższych, by zwiększyć konkurencyjność Europy w światowej gospodarce opartej na wiedzy, a także rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 294/2008 z dnia 11 marca 2008 r. ustanawiające Europejski Instytut Innowacji i Technologii⁽¹⁾ podkreślają potrzebę istnienia europejskich instytucji szkolnictwa wyższego, które pozwoliłyby na przewycięzanie ich fragmentaryczności oraz połączenie sił w celu poprawy jakości kształcenia i badań oraz odpowiedzi na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Rada Europejska na posiedzeniu w Brukseli w dniach 15 i 16 czerwca 2006 r. uznała potrzebę modernizacji europejskiego szkolnictwa wyższego.
- (8) W okresowym sprawozdaniu z oceny istniejącego programu Erasmus Mundus oraz w ramach otwartych konsultacji społecznych w sprawie przyszłości programu podkreślono stosowność celów i działań obecnego programu oraz wyrażono pragnienie kontynuacji, z pewnymi dostosowaniami, takimi jak rozszerzenie programu o studia doktoranckie, ściślejsze włączenie do programu instytucji szkolnictwa wyższego znajdujących się w krajach trzecich i potrzeb tych krajów oraz zapewnienie większych funduszy dla europejskich uczestników programu.
- (9) Poprawa jakości europejskiego szkolnictwa wyższego, promowanie zrozumienia między narodami oraz przyczynianie się do trwałego rozwoju szkolnictwa wyższego krajów trzecich, przy jednoczesnym unikaniu drenażu mózgów i wspieraniu słabszych grup społecznych, stanowią cele każdego programu współpracy w obszarze szkolnictwa wyższego ukierunkowanego na kraje trzecie. Najbardziej skutecznymi środkami służącymi osiągnięciu tych celów w ramach programu doskonałości są wysoce zintegrowane programy studiów na poziomie następującym po studiach pierwszego stopnia, a także, w zakresie działania odnoszącego się do partner-

stwa Erasmus Mundus (działanie 2), partnerstwa na rzecz współpracy z krajami trzecimi na wszystkich poziomach kształcenia wyższego, stypendia dla najbardziej utalentowanych studentów oraz projekty mające na celu zwiększenie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie. Dokładniej mówiąc, cele dotyczące doskonałości powinny być realizowane w działaniach odnoszących się do wspólnych programów Erasmus Mundus (działanie 1) i poprzez działanie 2, a cele dotyczące rozwoju powinny być objęte wyłącznie działaniem 2. Przy ocenie programu Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na możliwe skutki programu w odniesieniu do drenażu mózgów.

- (10) W celu zapewnienia beneficjentom programu wysokiej jakości przyjęcia i pobytu, państwa członkowskie powinny dołożyć starań o jak największe uproszczenie swoich procedur wizowych. Komisja powinna zapewnić, aby na stronie internetowej Erasmus Mundus wymienione zostały wszystkie odpowiednie strony internetowe państw członkowskich oraz informacje dotyczące osób kontaktowych w tych państwach.
- (11) Istnieje potrzeba nasilenia walki z wykluczeniem we wszelkich formach, w tym z rasizmem, ksenofobią i wszelkimi formami dyskryminacji, a także wzmożenia wspólnotowych wysiłków na rzecz propagowania dialogu i zrozumienia między kulturami całego świata. Z uwagi na społeczny wymiar szkolnictwa wyższego oraz ideały demokracji i poszanowania praw człowieka, w tym kwestie równouprawnienia mężczyzn i kobiet, do przestrzegania których zachęca mobilność w tej dziedzinie, umożliwia ona jednostkom doświadczenie nowych środowisk kulturowych i społecznych oraz ułatwia zrozumienie innych kultur. Dążenie do tych celów nie narusza praw i przestrzega zasad zawartych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej⁽²⁾, w szczególności w jej art. 21 ust. 1.
- (12) Propagowanie nauczania i uczenia się języków oraz różnorodności językowej powinno stanowić jeden z priorytetów wspólnotowych działań w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Nauczanie oraz uczenie się języków jest szczególnie istotne z punktu widzenia krajów trzecich, a także z punktu widzenia europejskich studentów udających się do tych krajów.
- (13) W latach 2004-2008 dostosowane do poszczególnych krajów stypendia finansowane z instrumentów współpracy zewnętrznej Komisji uzupełniały stypendia Erasmus Mundus w celu zwiększenia liczby studiujących w Europie studentów z niektórych krajów trzecich, takich jak Chiny, Indie, kraje Zachodnich Bałkanów lub kraje AKP. Podobne możliwości można by stworzyć w latach 2009-2013 zgodnie z priorytetami politycznymi oraz zasadami i procedurami odnoszących instrumentów współpracy zewnętrznej, przestrzegając celów doskonałości akademickiej określonych w programie ustanowionym niniejszą decyzją i uwzględniając w jak największym stopniu zrównoważony geograficznie udział beneficjentów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 303 z 14.12.2007, s. 1.

- (14) We wszystkich swoich działaniach Wspólnota musi dążyć do eliminacji nierówności oraz do propagowania równouprawnienia mężczyzn i kobiet, zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu.
- (15) W toku realizacji wszystkich części programu należy rozszerzyć dostęp osobom z grup nieuprzywilejowanych oraz podejmować aktywne działania służące zaspokajaniu szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych, co może obejmować wyższe stypendia uwzględniające dodatkowe koszty udziału niepełnosprawnych uczestników.
- (16) Zgodnie z art. 149 Traktatu niniejsza decyzja nie wpływa na krajowe ramy i procedury prawne odnoszące się w szczególności do ustanawiania i uznawania instytucji szkolnictwa wyższego.
- (17) Aby bardziej rozpropagować program w obrębie Unii Europejskiej i poza jej granicami, w większym stopniu zrealizować jego cele i rozpowszechnić wyniki programu, potrzebna jest zintegrowana polityka bieżącego oraz pełnego informowania ogółu obywateli o wszystkich działaniach i możliwościach oferowanych w ramach programu, a także wyjaśnienia niezbędnych procedur. Szczególne znaczenie ma polityka informacyjna, którą należy prowadzić przede wszystkim za pośrednictwem instytucji szkolnictwa wyższego uczestniczących w programie, zwłaszcza w krajach o niskim poziomie udziału w programie.
- (18) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r.⁽²⁾ ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady 1605/2002, które chronią interesy finansowe Wspólnoty, powinny być stosowane z uwzględnieniem zasad uproszczenia i spójności w wyborze instrumentów budżetowych oraz zawartych w programie celów doskonałości akademickiej i wymaganej proporcjonalności między kwotą środków a obciążeniem administracyjnym potrzebnym do ich wykorzystania.
- (19) Niniejsza decyzja ustanawia, na cały czas trwania programu, kopertę finansową, która stanowi główny punkt odniesienia dla władzy budżetowej podczas corocznej procedury budżetowej, w rozumieniu pkt. 37 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami⁽³⁾.
- (20) Mając na względzie zawarte w programie cele dotyczące doskonałości akademickiej, środki niezbędne do realizacji działania 1 i działania odnoszącego się do promowania europejskiego szkolnictwa wyższego (działanie 3) powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽⁴⁾. Środki niezbędne do realizacji działania 2 powinny zostać przyjęte zgodnie z rozporządzeniami (WE) nr 1085/2006, (WE) nr 1638/2006, (WE) nr 1905/2006, (WE) nr 1934/2006, umową o partnerstwie AKP-WE jak również z umową wewnętrzną AKP-WE.
- (21) Ponieważ cele niniejszej decyzji nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, z uwagi na potrzebę wielostronnego partnerstwa, wielostronnej mobilności i wymiany informacji między Wspólnotą a krajami trzecimi, natomiast z uwagi na charakter niezbędnych działań i środków, możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w artykule 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia program „Erasmus Mundus” (dalej zwany „programem”) na rzecz wspierania jakości w europejskim szkolnictwie wyższym i międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z krajami trzecimi oraz na rzecz rozwoju krajów trzecich w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Program należy wdrażać, mając na względzie cele doskonałości akademickiej i uwzględniając jak najbardziej zrównoważony geograficznie udział beneficjentów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

2. Program jest realizowany w okresie rozpoczynającym się w dniu 1 stycznia 2009 r. i kończącym się w dniu 31 grudnia 2013 r. Jednakże środki przygotowawcze, w tym decyzje Komisji podejmowane zgodnie z art. 7, mogą być wdrażane począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej decyzji.

3. Program wspiera i uzupełnia działania podejmowane przez państwa członkowskie i w państwach członkowskich, przy pełnym poszanowaniu ich odpowiedzialności za treści kształcenia i organizację systemów edukacji i szkoleń, a także ich różnorodności kulturowej i językowej.

Artykuł 2

Definicje

Dla celów niniejszej decyzji:

- 1) „szkolnictwo wyższe” oznacza wszelkie cykle studiów lub bloków cykli studiów, szkoleń lub przygotowania do prowadzenia badań naukowych, realizowane na poziomie pomaturalnym i uznawane przez właściwe organy krajowe za element systemu szkolnictwa wyższego;
- 2) „instytucja szkolnictwa wyższego” oznacza każdą instytucję prowadzącą studia wyższe, uznaną przez właściwy organ krajowy za element systemu szkolnictwa wyższego;
- 3) „student studiów pierwszego stopnia” oznacza osobę kształcącą się na studiach wyższych pierwszego stopnia, która po ich zakończeniu uzyska tytuł przyznawany po studiach pierwszego stopnia;
- 4) „student studiów magisterskich” (uczestnik studiów drugiego stopnia) oznacza osobę kształcącą się na studiach wyższych drugiego stopnia, która uzyskała już tytuł przyznawany po studiach pierwszego stopnia lub posiada równoważny poziom wykształcenia, uznany zgodnie z prawem krajowym i praktykami krajowymi;
- 5) „doktorant” (uczestnik studiów trzeciego stopnia) oznacza osobę rozpoczynającą karierę badawczą, która rozpoczyna się z chwilą uzyskania tytułu formalnie uprawniającego ją do podjęcia studiów doktoranckich;
- 6) „pracownik naukowy stopnia podoktorskiego” oznacza doświadczonego pracownika naukowego posiadającego stopień doktora lub co najmniej trzyletnie doświadczenie w pracy naukowej w przeliczeniu na pełny etat, włącznie z okresem kształcenia przygotowującego do prowadzenia badań naukowych w ośrodku badawczym utworzonym zgodnie z prawem krajowym i z praktykami krajowymi, licząc od momentu uzyskania tytułu, który formalnie

upoważniał go do podjęcia studiów doktoranckich w instytucji szkolnictwa wyższego;

- 7) „nauczyciel akademicki” oznacza osobę posiadającą wybitne doświadczenie w pracy akademickiej lub zawodowej, prowadzącą wykłady lub badania w instytucji szkolnictwa wyższego lub ośrodku badawczym ustanowionym zgodnie z prawem krajowym i praktykami krajowymi;
- 8) „pracownicy instytucji szkolnictwa wyższego” oznaczają osoby, które z racji pełnionych obowiązków uczestniczą bezpośrednio w procesie kształcenia w ramach szkolnictwa wyższego;
- 9) „państwo europejskie” oznacza kraj będący państwem członkowskim lub kraj uczestniczący w programie zgodnie z art. 9; określenie „europejski” w odniesieniu do osoby oznacza osobę, która jest obywatelem jakiegokolwiek państwa europejskiego; określenie „europejski” w odniesieniu do instytucji oznacza instytucję, która znajduje się w jakimkolwiek państwie europejskim;
- 10) „kraj trzeci” oznacza kraj niebędący krajem europejskim; osoba „z kraju trzeciego” oznacza osobę, która ani nie jest obywatelem żadnego kraju europejskiego, ani nie mieszka na stałe w żadnym z nich; instytucja „z kraju trzeciego” oznacza instytucję, która nie znajduje się w żadnym kraju europejskim. Kraje uczestniczące w programie działań w zakresie uczenia się przez całe życie ustanowionego decyzją nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾ nie są uznawane za kraje trzecie do celów realizacji działania 2;
- 11) „studia magisterskie” (drugiego stopnia) oznaczają studia wyższe drugiego stopnia, następujące po studiach pierwszego stopnia lub równoważnego poziomu, kończące się uzyskaniem tytułu na poziomie magisterskim przyznawanego przez instytucję szkolnictwa wyższego;
- 12) „studia doktoranckie” (trzeciego stopnia) oznaczają studia badawcze w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu dyplomu studiów wyższych i kończące się uzyskaniem stopnia doktora przyznawanego przez instytucję szkolnictwa wyższego lub – w tych państwach członkowskich, w których jest to zgodne z prawem krajowym i praktykami krajowymi – przez ośrodek badawczy;
- 13) „mobilność” oznacza pobyt w innym państwie członkowskim w celu podjęcia studiów, stażu, pracy badawczej lub innej działalności o charakterze edukacyjnym, dydaktycznym, badawczym lub administracyjnym, wspartej zawsze w razie potrzeby kursami przygotowawczymi w zakresie znajomości języka kraju goszczącego;

(¹) Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 45.

- 14) „podwójne lub wielokrotne dyplomy” oznacza dwa lub kilka dyplomów krajowych wydanych przez dwie lub więcej instytucji szkolnictwa wyższego i uznane urzędowo w krajach, w których znajdują się instytucje wydające dyplomy;
- 15) „wspólny dyplom” oznacza pojedynczy dyplom wydany przez przynajmniej dwie uczelnie oferujące zintegrowany program i uznane urzędowo w krajach, w których znajdują się uczelnie, które wydały dyplom;
- 16) „przedsiębiorstwo” oznacza jakikolwiek podmiot gospodarczy sektora publicznego lub prywatnego, bez względu na rozmiar, status prawny bądź sektor gospodarki, w którym działa, w tym z zakresu gospodarki społecznej.

Artykuł 3

Cele i cele szczególne programu

1. Celami programu są promowanie europejskiego szkolnictwa wyższego, przyczynianie się do rozszerzenia i poprawy perspektyw kariery studentów i ułatwiania zrozumienia międzykulturowego poprzez współpracę z krajami trzecimi, zgodnie z celami polityki zewnętrznej EU, w celu przyczyniania się do trwałego rozwoju państw trzecich w dziedzinie szkolnictwa wyższego.
2. Szczegółowe cele programu są następujące:
- a) sprzyjanie zorganizowanej współpracy instytucji szkolnictwa wyższego oraz sprzyjanie tworzeniu wysokiej jakości oferty w dziedzinie szkolnictwa wyższego, stanowiącej typowo europejską wartość dodaną i atrakcyjnej zarówno w obrębie Unii Europejskiej, jak i poza jej granicami, w celu stworzenia centrów doskonałości;
- b) przyczynianie się do wzajemnego ubogacania społeczeństw poprzez rozwijanie kwalifikacji mężczyzn i kobiet, aby dysponowali oni kompetencjami dostosowanymi głównie do rynku pracy i aby charakteryzowali się otwartością umysłu oraz doświadczeniem w środowisku międzynarodowym, poprzez promowanie mobilności najbardziej utalentowanych studentów i nauczycieli akademickich z krajów trzecich, która umożliwi im uzyskiwanie kwalifikacji lub doświadczenia w Unii Europejskiej, a także mobilności najbardziej utalentowanych europejskich studentów i nauczycieli akademickich – poprzez wyjazdy do krajów trzecich;
- c) wspieranie doskonalenia zasobów ludzkich oraz możliwości współpracy międzynarodowej uczelni z krajów trzecich poprzez zwiększone strumienie mobilności między Unią Europejską a krajami trzecimi;

- d) poprawa dostępności oraz doskonalenie profilu i widoczności europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie oraz jego atrakcyjności dla obywateli krajów trzecich oraz obywateli europejskich.

3. Komisja zapewni, aby żadna grupa obywateli z krajów trzecich lub obywateli europejskich nie została wykluczona ani nie znalazła się w niekorzystnej sytuacji.

Artykuł 4

Działania programu

1. Cele oraz szczególne cele programu określone w art. 3 są realizowane poprzez następujące działania:
- a) Działanie 1: wspólne programy Erasmus Mundus (studia magisterskie i doktoranckie) charakteryzujące się najwyższą jakością działań akademickich, obejmujące system stypendiów;
- b) Działanie 2: programy partnerstwa Erasmus Mundus między europejskimi instytucjami szkolnictwa wyższego i instytucjami szkolnictwa wyższego z krajów trzecich, stanowiące zorganizowaną podstawę współpracy, wymiany oraz mobilności na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego, obejmujące system stypendiów;
- c) Działanie 3: promowanie europejskiego szkolnictwa wyższego poprzez środki mające na celu podnoszenie atrakcyjności Europy jako miejsca kształcenia oraz ośrodka doskonałości na poziomie światowym.

Szczegóły tych działań określone są w załączniku.

2. Przepisy niniejszej decyzji mają zastosowanie do działania 2 tylko w zakresie, w jakim są one zgodne z przepisami aktu prawnego przewidującego finansowanie zgodnie z art. 12 ust. 2.

3. Można zastosować następujące metody działania, które w razie potrzeby można łączyć:

- a) wsparcie w opracowywaniu wspólnych programów kształcenia wysokiej jakości oraz tworzenia sieci współpracy ułatwiających wymianę doświadczeń i dobrych praktyk;
- b) zwiększone wsparcie mobilności osób wybranych na podstawie kryteriów doskonałości akademickiej, zwłaszcza przyjeżdżających z krajów trzecich do państw europejskich, w ramach szkolnictwa wyższego, z uwzględnieniem zasad równouprawnienia mężczyzn i kobiet oraz dążenia do jak najbardziej zrównoważonego geograficznie udziału beneficjentów, a także z myślą o ułatwianiu dostępu do programu zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji;

c) promowanie umiejętności językowych w miarę możliwości, zwłaszcza poprzez zapewnianie studentom możliwości uczenia się co najmniej dwóch języków spośród języków używanych w krajach, w których zlokalizowane są instytucje szkolnictwa wyższego, a także zachęcanie do lepszego zrozumienia innych kultur;

d) wspieranie projektów pilotażowych realizowanych w oparciu o programy partnerstwa z wymiarem zewnętrznym mającym na celu rozwój innowacyjności i poprawę jakości szkolnictwa wyższego, zwłaszcza wspieranie możliwości zachęcania do partnerstwa między podmiotami akademickimi i gospodarczymi;

e) wspieranie analizy i śledzenia trendów w szkolnictwie wyższym i ewolucji szkolnictwa wyższego w perspektywie międzynarodowej.

4. Program przewiduje środki wsparcia technicznego, m.in. badania, spotkania ekspertów oraz informacje i publikacje bezpośrednio związane z osiągnięciem celów programu.

5. Komisja zapewnia jak najszersze rozpowszechnienie informacji dotyczących działań i rozwoju programu, głównie za pośrednictwem strony internetowej Erasmus Mundus.

6. Komisja może przyznać wsparcie na działania, o których mowa w niniejszym artykule, po przeanalizowaniu odpowiedzi na zaproszenia do składania wniosków lub ofert. Komisja może w razie potrzeby wdrożyć środki podejmowane zgodnie z ust. 4 bezpośrednio zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1605/2002. Informuje o tym systematycznie Parlament Europejski i Komitet, o którym mowa w art. 8 ust. 1 niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Dostęp do programu

Zgodnie z określonymi w załączniku warunkami i ustaleniami dotyczącymi realizacji oraz z uwzględnieniem definicji podanych w art. 2 adresatami programu są:

- a) instytucje szkolnictwa wyższego;
- b) uczestnicy studiów wszystkich poziomów szkolnictwa wyższego, w tym doktoranci;
- c) pracownicy naukowci stopnia doktorskiego;
- d) nauczyciele akademicy;
- e) pracownicy instytucji szkolnictwa wyższego;

f) inne podmioty publiczne lub prywatne działające w dziedzinie szkolnictwa wyższego, zgodnie z prawem krajowym i praktykami krajowymi;

g) przedsiębiorstwa;

h) ośrodki badawcze.

Artykuł 6

Zadania Komisji i państw członkowskich

1. Komisja:

a) zapewnia efektywną i przejrzystą realizację działań Wspólnoty objętych programem zgodnie z załącznikiem, a w przypadku działania 2, zgodnie z instrumentami prawnymi, o których mowa w art. 7 ust. 1, z uwzględnieniem celów programu dotyczących doskonałości akademickiej przy wyborze beneficjentów programu;

b) uwzględnia współpracę dwustronną z krajami trzecimi prowadzoną przez państwa członkowskie;

c) dąży do osiągnięcia efektu synergii i w stosownych przypadkach prowadzi wspólne działania łączące niniejszy program i inne programy i działania Wspólnoty w dziedzinie szkolnictwa wyższego i badań;

d) ustalając zryczałtowaną kwotę stypendiów naukowych, czuwa nad uwzględnieniem kwoty opłaty wpisowej i szacowanych wydatków na studia;

e) w kwestiach wynikłych podczas realizacji programu zasięga opinii właściwych europejskich stowarzyszeń i organizacji w dziedzinie szkolnictwa wyższego działających na poziomie europejskim i informuje komitet, o którym mowa w art. 8 ust. 1, o wynikach tych konsultacji;

f) regularnie informuje swoje przedstawicielstwa w krajach trzecich wszelkie przydatne szerokiej rzeszy odbiorców informacje o programie.

2. Państwa członkowskie:

a) podejmują działania niezbędne do skutecznej realizacji programu na szczeblu państw członkowskich, zapewniając udział wszystkich instytucji i osób zajmujących się szkolnictwem wyższym zgodnie z praktykami przyjętymi w danym kraju, oraz starają się przyjąć takie środki, jakie mogą być uznane za właściwe w celu likwidowania wszelkich barier prawnych i administracyjnych dotyczących w szczególności programów wymian między państwami europejskimi a krajami trzecimi. Państwa członkowskie zapewniają dostarczanie precyzyjnej i jasnej informacji studentom i instytucjom w celu ułatwienia ich udziału w programie;

- b) wyznaczają odpowiednie struktury do ścisłej współpracy z Komisją;
- c) stymulują działania mogące zapewnić efekt synergii z innymi programami wspólnotowymi i ewentualnymi podobnymi krajowymi inicjatywami podejmowanymi na poziomie państwa członkowskiego.

3. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zapewnia:

- a) stosowne informacje, promocję, jak również kontynuowanie działań wspieranych przez program;
- b) upowszechnianie wyników działań przeprowadzonych w ramach programu;
- c) wzmocnienie strategii komunikacyjnej skierowanej do potencjalnie zainteresowanych grup w państwach europejskich oraz zachęcanie do tworzenia partnerstwa pomiędzy uczelniami wyższymi, partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi w celu rozwijania programu.

Artykuł 7

Środki wykonawcze

1. Wszystkie środki niezbędne do realizacji działania 2, podlegają procedurom określonym w rozporządzeniach (WE) nr 1085/2006, (WE) nr 1638/2006, (WE) nr 1905/2006 i (WE) nr 1934/2006 oraz w umowie o partnerstwie AKP-WE oraz w umowie wewnętrznej AKP-WE. Komisja regularnie informuje o przyjętych środkach komitet, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

2. Następujące środki niezbędne do realizacji programu i wykonania innych działań przewidzianych w niniejszej decyzji przyjmowane są zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 8 ust. 2, zgodnie z zasadami, ogólnymi wytycznymi i kryteriami selekcji ustanowionymi w załączniku:

- a) roczny plan prac, włącznie z priorytetami;
- b) roczny plan budżetowy oraz podział środków między poszczególne działania programu jak również indykatywne kwoty stypendiów;
- c) stosowanie ogólnych wytycznych wykonania programu, w tym kryteriów selekcji, opisanych w załączniku;

d) procedury wyboru, w tym skład oraz regulamin wewnętrzny komisji kwalifikacyjnej;

e) uzgodnienia w zakresie monitorowania i oceny programu, jak również upowszechniania i transferu wyników.

3. Decyzje dotyczące selekcji podejmuje Komisja. Informuje o nich Parlament Europejski i komitet, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w terminie dwóch dni roboczych.

Artykuł 8

Procedura komitetowa

1. Komisja jest wspierana przez Komitet.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na dwa miesiące.

Artykuł 9

Udział innych krajów w programie na tych samych zasadach, co państwa członkowskie

W programie mogą uczestniczyć:

- a) kraje EFTA będące członkami EOG, zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
- b) kraje kandydujące posiadające strategię przedakcesyjną, zgodnie z zasadami ogólnymi oraz ogólnymi warunkami i postanowieniami określonymi w umowach ramowych zawartych z tymi krajami dotyczącymi ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;
- c) kraje kandydujące z regionu Bałkanów Zachodnich, zgodnie z zasadami ogólnymi oraz ogólnymi warunkami i postanowieniami określonymi w umowach ramowych zawartych z tymi krajami dotyczącymi ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;
- d) Konfederacja Szwajcarska pod warunkiem zawarcia umowy dwustronnej przewidującej uczestnictwo tego kraju.

Artykuł 10

Kwestie horyzontalne

W toku realizacji programu należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby przyczyniał się on w pełni do rozwoju horyzontalnych polityk Wspólnoty, zwłaszcza poprzez:

- a) umacnianie europejskiej gospodarki i europejskiego społeczeństwa opartych na wiedzy i dążenie do tworzenia liczniejszych miejsc pracy, zgodnie z założeniami strategii lizbońskiej, a także wzmacnianie konkurencyjnej pozycji UE na świecie, trwałego wzrostu gospodarczego i większej spójności społecznej;
- b) promowanie kultury, wiedzy i umiejętności na rzecz pokojowego i trwałego rozwoju w Europie charakteryzującej się różnorodnością;
- c) poprawę świadomości na temat znaczenia różnorodności kulturowej i językowej w Europie, a także potrzeby walki z rasizmem i ksenofobią, jak również promowanie edukacji międzykulturowej;
- d) zapewnienie wsparcia na rzecz studentów o szczególnych potrzebach, zwłaszcza poprzez wspieranie działań na rzecz włączania tych studentów do głównego nurtu szkolnictwa wyższego oraz poprzez wspieranie równości szans dla wszystkich;
- e) propagowanie równości mężczyzn i kobiet oraz wspieranie walki z wszelkimi formami dyskryminacji z uwagi na płeć, rasę oraz pochodzenie etniczne, religię lub wierzenia, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;
- f) sprzyjanie rozwojowi krajów trzecich.

Artykuł 11

Spójność i komplementarność z innymi politykami

1. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja zapewnia spójność i komplementarność z innymi odpowiednimi dziedzinami polityki, instrumentami i działaniami wspólnotowymi, zwłaszcza z programem „Uczenie się przez całe życie”, siódmym programem ramowym na rzecz badań, z polityką na rzecz rozwoju i programami współpracy zewnętrznej, z umowami stowarzyszeniowymi AKP oraz z Europejskim funduszem na rzecz integracji obywateli krajów trzecich.

2. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i komitet, o którym mowa w art. 8 ust. 1, o inicjatywach wspólnotowych podejmowanych w odpowiednich dziedzinach oraz zapewnia skuteczne powiązania oraz, w odpowiednim

przypadku, wspólne działania między tym programem a programami i działaniami w zakresie szkolnictwa wyższego realizowanymi w ramach współpracy Wspólnoty z krajami trzecimi – włącznie z umowami dwustronnymi – i właściwymi organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 12

Finansowanie

1. Niniejszym ustanawia się kopertę finansową na okres 2009–2013 w wysokości 493 690 000 EUR na realizację działań 1 i 3 oraz związanych z nimi środków wsparcia technicznego, o których mowa w art. 4 ust. 4.

2. Kopertę finansową na realizację działania 2 oraz na związane z nim środki wsparcia technicznego, o których mowa w art. 4 ust. 4, na okres wskazany w art. 1 ust. 2, ustanawia się zgodnie z zasadami, procedurami i celami określonymi w rozporządzeniach (WE) nr 085/2006, (WE) nr 1638/2006, (WE) nr 1905/2006 i (WE) nr 1934/2006 oraz w umowie o partnerstwie AKP–WE oraz w umowie wewnętrznej AKP–WE.

3 Środki roczne są przyznawane zgodnie z roczną procedurą budżetową przez organ budżetowy w granicach ram finansowych.

Artykuł 13

Monitorowanie i ocena

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, regularnie monitoruje realizację programu. W realizacji programu wykorzystywane będą wyniki procesu monitorowania i oceny niniejszego programu oraz poprzedniego programu. Monitorowanie to obejmuje analizę udziału w programie beneficjentów z różnych obszarów geograficznych w podziale na działania i na kraje, sprawozdania i komunikat określone w ust. 3 i poszczególne działania.

2. Komisja dokonuje regularnej oceny programu z uwzględnieniem celów określonych w art., wpływu programu jako całości i komplementarności działań tego programu z działaniami w ramach odpowiednich polityk, instrumentów i działań Wspólnoty.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów:

- a) do dnia 31 marca drugiego roku po rzeczywistym rozpoczęciu nowych zajęć ustanowionych z tytułu programu – sprawozdanie okresowe z oceny w zakresie uzyskanych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów realizacji programu;

b) do dnia 30 stycznia 2012 r. - komunikat w sprawie kontynuacji programu;

c) do dnia 31 grudnia 2015 r. – sprawozdanie z oceny *ex post*.

Artykuł 14

Przepisy przejściowe

1. Działania rozpoczęte do dnia 31 grudnia 2008 r. lub w tym dniu na podstawie decyzji nr 2317/2003/WE będą wykonywane zgodnie z przepisami tej decyzji, z tym wyjątkiem, że komitet ustanowiony na mocy tej decyzji zostaje zastąpiony komitetem, o którym mowa w art. 8 ust. 1 niniejszej decyzji.

2. Działania rozpoczęte do dnia 31 grudnia 2008 r. lub w tym dniu na podstawie procedur określonych

w instrumentach prawnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 są wykonywane zgodnie z przepisami tych instrumentów.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu, 16 grudnia 2008 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

H.-G. PÖTTERING

Przewodniczący

W imieniu Rady

B. LE MAIRE

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

DZIAŁANIA WSPÓLNOTY (OGÓLNE WYTYCZNE I KRYTERIA SELEKCJI), PROCEDURY SELEKCJI I PRZEPISY FINANSOWE

Wszystkie działania programu wdrażane są zgodnie z ogólnymi wytycznymi i kryteriami selekcji opisanymi w niniejszym załączniku.

DZIAŁANIE 1: WSPÓLNE PROGRAMY ERASMUS MUNDUS**A. STUDIA MAGISTERSKIE ERASMUS MUNDUS**

1. Wspólnota wybiera studia magisterskie charakteryzujące się najwyższymi standardami jakości akademickiej, które na potrzeby programu zostają nazwane „studiami magisterskimi Erasmus Mundus”.
2. Do celów programu studia magisterskie Erasmus Mundus spełniają następujące wytyczne ogólne i kryteria selekcji:
  - a) obejmują instytucje szkolnictwa wyższego przynajmniej z trzech różnych państw europejskich;
  - b) w ich prowadzeniu mogą uczestniczyć instytucje szkolnictwa wyższego lub inni odpowiedni partnerzy, na przykład ośrodki badawcze, z krajów trzecich;
  - c) realizują program studiów, który obejmuje okres studiów co najmniej w dwóch spośród uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego zgodnie z lit. a);
  - d) w stosownych przypadkach zachęcają do odbywania staży jako elementu programu studiów;
  - e) obejmują zintegrowane procedury uznawania okresów studiów ukończonych w instytucjach partnerskich, opartych na Europejskim Systemie Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) lub z nim zgodnych;
  - f) kończą się przyznaniem przez instytucje uczestniczące wspólnych, podwójnych, lub wielokrotnych dyplomów uznawanych lub akceptowanych przez państwa europejskie; promowane są programy kończące się przyznaniem wspólnych dyplomów;
  - g) ustanawiają surowe procedury samooceny oraz dopuszczają możliwość oceny wzajemnej przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych (z państw europejskich lub krajów trzecich) w celu zapewnienia trwałej jakości studiów magisterskich;
  - h) przewidują niezbędną minimalną liczbę miejsc dla studentów europejskich oraz z krajów trzecich, którym przyznano finansowe wsparcie w ramach programu, oraz zapewniają przyjęcie tych studentów;
  - i) ustanawiają przejrzyste wspólne warunki naboru (na studia), uwzględniające między innymi kwestie sprawiedliwości oraz równości mężczyzn i kobiet, a także ułatwiają dostęp zgodnie z zasadami równości szans i niedyskryminacji;
  - j) mają swobodę decydowania o ustanowieniu bądź o zaniechaniu ustanowienia opłaty wpisowej, zgodnie z prawem krajowym i umową zawartą pomiędzy instytucjami stowarzyszonymi, o których mowa w lit. a) i b);
  - k) przewidują zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących procedur wyboru stypendystów (studentów i pracowników akademickich);
  - l) przewidują odpowiednie regulacje ułatwiające studentom europejskim i studentom z państw trzecich dostęp oraz pobyt (oferta informacyjna, zakwaterowanie, pomoc przy uzyskaniu wizy itd.); Komisja regularnie informuje swoje przedstawicielstwa w krajach trzecich o wszelkich aktualnych przepisach dotyczących programu;
  - m) bez uszczerbku dla języka wykładowego przewidują używanie co najmniej dwóch języków europejskich używanych w państwach członkowskich, w których znajdują się instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w studiach magisterskich Erasmus Mundus, oraz, w stosownych przypadkach, proponują językowe szkolenia przygotowawcze i pomoc językową dla studentów, w szczególności poprzez kursy organizowane przez dane instytucje.

3. Studia magisterskie Erasmus Mundus są wybierane na okres pięciu lat, przy zastosowaniu procedury przedłużenia na kolejny rok, opartej na sprawozdaniach z postępu.

4. Studia magisterskie Erasmus Mundus wybrane w toku poprzedniej edycji programu Erasmus Mundus na lata 2004/2008 pozostają nadal w ramach działania 1 do zakończenia okresu, na który zostały wybrane, przy zastosowaniu procedury przedłużenia na kolejny rok, opartej na sprawozdaniach z postępu.

B. STUDIA DOKTORANCKIE ERASMUS MUNDUS

1. Wspólnota wybiera programy doktoranckie o najwyższej jakości działań akademickich, które na potrzeby programu zostają nazwane „programami doktoranckimi Erasmus Mundus”.

2. Do celów programu studia doktoranckie Erasmus Mundus spełniają następujące wytyczne ogólne i kryteria selekcji:

- a) obejmują instytucje szkolnictwa wyższego z co najmniej trzech różnych państw europejskich oraz, w stosownych przypadkach, innych odpowiednich partnerów w celu zapewnienia innowacyjności oraz możliwości zatrudnienia;
- b) mogą obejmować instytucje szkolnictwa wyższego lub innych odpowiednich partnerów z krajów trzecich, np. ośrodki badawcze;
- c) w ich ramach realizowane są studia doktoranckie obejmujące okres studiów i badań w co najmniej dwóch spośród uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego, zgodnie z lit. a);
- d) zachęcają do odbywania staży jako elementu studiów doktoranckich, a także do partnerstwa między podmiotami akademickimi i gospodarczymi;
- e) dysponują zintegrowanymi mechanizmami uznawania okresów studiów i badań ukończonych w instytucjach partnerskich;
- f) kończą się przyznaniem przez instytucje uczestniczące wspólnych, podwójnych, lub wielokrotnych dyplomów uznawanych lub akceptowanych przez państwa europejskie; promowane są programy kończące się przyznaniem wspólnych dyplomów;
- g) ustanawiają rygorystyczne procedury samooceny oraz dopuszczają możliwość przeprowadzania egzaminu przed kolegium ekspertów zewnętrznych (pochodzących z państw europejskich lub krajów trzecich, lecz pracujących w państwach europejskich) w celu utrzymania stałej wysokiej jakości studiów doktoranckich;
- h) przewidują niezbędną liczbę miejsc dla doktorantów europejskich oraz doktorantów z krajów trzecich, którzy w ramach programu otrzymują finansowe wsparcie, oraz zapewniają ich przyjęcie;
- i) ustanawiają przejrzyste wspólne warunki naboru (na studia), uwzględniające między innymi kwestie sprawiedliwości oraz równości mężczyzn i kobiet, a także ułatwiają dostęp zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji;
- j) mają swobodę decydowania o ustanowieniu bądź o zaniechaniu ustanowienia opłaty wpisowej, zgodnie z prawem krajowym i umową zawartą pomiędzy instytucjami stowarzyszonymi instytucjami, o których mowa w lit. a) i b);
- k) przewidują zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących procedur wyboru doktorantów;
- l) przewidują stosowne regulacje ułatwiające doktorantom europejskim i doktorantom z państw trzecich dostęp oraz pobyt (oferta informacyjna, zakwaterowanie, pomoc przy uzyskaniu wizy itd.);
- m) jeśli dopuszcza to ustawodawstwo krajowe, mogą proponować umowy o pracę z doktorantami jako alternatywę dla stypendiów;
- n) bez uszczerbku dla języka wykładowego przewidują używanie co najmniej dwóch języków europejskich używanych w państwach członkowskich, w których znajdują się instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w studiach doktoranckich Erasmus Mundus, oraz, w stosownych przypadkach, proponują językowe szkolenia przygotowawcze i pomoc językową dla studentów, w szczególności poprzez kursy organizowane przez dane instytucje.

3. Studia doktoranckie Erasmus Mundus są wybierane na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem procedury przedłużenia na kolejny rok na podstawie sprawozdań z postępów. Okres ten może obejmować roczny okres przygotowawczy poprzedzający nabór doktorantów.

C. STYPENDIA

1. Wspólnota może przyznawać stypendia pełnookresowe studiów uczestnikom studiów magisterskich i doktoranckich z krajów europejskich i krajów trzecich oraz stypendia krótkoterminowe dla nauczycieli akademickich z krajów europejskich i krajów trzecich. Aby uczynić program atrakcyjniejszym dla obywateli krajów trzecich, wysokość stypendium pełnookresowego jest wyższa w przypadku uczestników studiów magisterskich i doktoranckich z krajów trzecich (stypendia kategorii A) niż w przypadku europejskich uczestników studiów magisterskich i doktoranckich (stypendia kategorii B).
  - a) Wspólnota może przyznawać stypendia pełnookresowe kategorii A uczestnikom studiów magisterskich i doktoranckich z krajów trzecich, którzy zostali zakwalifikowani w drodze konkursu do udziału w studiach magisterskich i doktoranckich Erasmus Mundus. Stypendia te mają im umożliwić odbywanie studiów w europejskich instytucjach szkolnictwa wyższego oferujących studia magisterskie Erasmus Mundus lub doktoranckie Erasmus Mundus. Stypendia kategorii A nie są przyznawane studentom z krajów trzecich, którzy prowadzili główną działalność (studia, praca itp.) łącznie przez ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich pięciu lat w kraju europejskim.
  - b) Wspólnota może przyznawać stypendia pełnookresowe kategorii B europejskim uczestnikom studiów magisterskich i doktoranckich, którzy zostali zakwalifikowani w drodze konkursu na studia magisterskie i doktoranckie Erasmus Mundus. Stypendia te mają im umożliwić odbywanie studiów w instytucjach szkolnictwa wyższego oferujących studia magisterskie lub doktoranckie Erasmus Mundus. Stypendia kategorii B mogą być przyznawane studentom z krajów trzecich, którzy nie kwalifikują się do otrzymania stypendium kategorii A.
  - c) Wspólnota może przyznawać stypendia krótkoterminowe nauczycielom akademickim z krajów trzecich, którzy przyjeżdżają w celu wykonywania zadań dydaktycznych i badawczych oraz prowadzenia pracy naukowej do europejskich instytucji szkolnictwa wyższego prowadzących studia magisterskie Erasmus Mundus.
  - d) Wspólnota może przyznawać stypendia krótkoterminowe europejskim nauczycielom akademickim, którzy przyjeżdżają do instytucji szkolnictwa wyższego w kraju trzecim prowadzących studia magisterskie Erasmus Mundus w celu wykonywania zadań dydaktycznych i badawczych oraz prowadzenia pracy naukowej w tych instytucjach szkolnictwa wyższego krajów trzecich.
  - e) Wspólnota zapewni stosowanie przez instytucje szkolnictwa wyższego przejrzystych kryteriów przyznawania stypendiów, uwzględniających między innymi poszanowanie zasad równych szans i niedyskryminacji.
2. Stypendia mogą być przyznawane uczestnikom studiów magisterskich i doktoranckich z państw europejskich i z krajów trzecich, a także nauczycielom akademickim, o których mowa w art. 2.
3. Studenci, którzy uzyskali stypendium, zostają poinformowani o początkowym miejscu odbywania studiów, niezwłocznie po podjęciu decyzji o przyznaniu im stypendium.
4. Osoby, które otrzymały stypendium w ramach studiów magisterskich Erasmus Mundus mogą również ubiegać się o stypendium w ramach studiów doktoranckich Erasmus Mundus.
5. Komisja podejmuje działania zapewniające, że żadna osoba nie otrzyma wsparcia finansowego na ten sam cel w ramach więcej niż jednego programu wspólnotowego. W szczególności osoby, które otrzymały stypendium Erasmus Mundus, nie mogą ubiegać się o stypendium Erasmus na odbycie tych samych studiów magisterskich lub doktoranckich Erasmus Mundus w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Podobnie osoby korzystające ze stypendium w ramach programu szczegółowego „Ludzie” (działania „Marie Curie”) siódmego programu ramowego na rzecz badań, rozwoju technologicznego oraz działań demonstracyjnych⁽¹⁾ nie kwalifikują się do otrzymania stypendium w ramach programu Erasmus Mundus na ten sam okres studiów lub badań.

⁽¹⁾ Dz.U. L 54 z 22.2.2007, s. 91.

DZIAŁANIE 2: PROGRAMY PARTNERSKIE ERASMUS MUNDUS

1. Wspólnota wybiera programy partnerskie charakteryzujące się wysoką jakością działań akademickich, które na potrzeby programu zostaną nazwane „programami partnerskimi Erasmus Mundus”. Są one zgodne z celami i ze szczególnymi celami, o których mowa w art. 3, o ile cele te są zgodne z podstawą prawną finansowania.
2. Do celów programu i zgodnie z podstawą prawną finansowania programy partnerskie Erasmus Mundus:
  - a) obejmują przynajmniej pięć instytucji szkolnictwa wyższego z przynajmniej trzech różnych państw europejskich oraz kilka instytucji szkolnictwa wyższego z określonych krajów trzecich nieuczestniczących w programie „Uczenie się przez całe życie”, które zostaną określone w corocznych zaproszeniach do składania wniosków;
  - b) realizują programy partnerskie jako podstawę transferu know-how;
  - c) organizują wymianę studentów wybranych na podstawie kryteriów doskonałości akademickiej na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego (od studentów studiów pierwszego stopnia do badaczy stopnia doktorskiego), nauczycieli akademickich oraz pracowników instytucji szkolnictwa wyższego na różne okresy mobilności, z możliwością okresów stażu;
  - d) dysponują zintegrowanymi mechanizmami wzajemnego uznawania okresów studiów i badań ukończonych w instytucjach partnerskich, opartymi na europejskim systemie transferu i gromadzenia punktów kredytowych (ECTS) lub z nim zgodnych, a także na równoważnych systemach w krajach trzecich;
  - e) obejmują stosowanie instrumentów mobilności opracowanych w ramach programu Erasmus, takich jak uznawanie wcześniej ukończonych okresów studiów, porozumienie o programie zajęć oraz przepisywanie zaliczonych przedmiotów;
  - f) ustanawiają przejrzyste warunki przyznawania stypendiów mobilności, uwzględniające między innymi kwestie sprawiedliwości i równości kobiet i mężczyzn oraz odpowiednich kompetencji językowych, a także ułatwiają dostęp zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji;
  - g) zawierają zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących procedur wyboru stypendystów (studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników szkolnictwa wyższego);
  - h) przewidują stosowne regulacje ułatwiające dostęp oraz pobyt studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników szkolnictwa wyższego z państw trzecich i europejskich (oferta informacyjna, zakwaterowanie, pomoc przy uzyskaniu wizy itd.);
  - i) bez uszczerbku dla języka wykładowego zapewniają stosowanie co najmniej dwóch języków europejskich używanych w państwach członkowskich, w których znajdują się instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w programach partnerstwa Erasmus Mundus, oraz, w stosownych przypadkach, językowe szkolenia przygotowawcze i pomoc językową dla stypendystów, w szczególności poprzez kursy organizowane przez dane instytucje;
  - j) przewidują realizację dalszych działań partnerskich, takich jak podwójne dyplomy, opracowywanie wspólnych programów nauczania, transfer najlepszych praktyk itp.;
  - k) w przypadku środków finansowanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 lub umowy o partnerstwie AKP-UE zachęcają obywateli krajów trzecich do powrotu do kraju pochodzenia po zakończeniu studiów lub badań, co umożliwi im przyczynienie się do rozwoju gospodarczego i dobrobytu tego kraju.
3. Komisja, po konsultacji z właściwymi organami w uczestniczących krajach trzecich za pośrednictwem swoich delegacji, określa priorytety krajowe i regionalne, stosownie do potrzeb danego kraju/krajów trzecich zaangażowanych w program partnerstwa.
4. Programy partnerstwa Erasmus Mundus są wybierane na okres trzech lat, przy zastosowaniu procedury przedłużenia o kolejny rok, opartej na sprawozdaniach z postępu.
5. Stypendia mogą być przyznawane studentom i nauczycielom akademickim z państw europejskich i krajów trzecich, zgodnie z art. 2.

6. Przydzielając stypendia w ramach działania 2, Komisja wspiera grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz grupy nieuprzywilejowane, nie naruszając warunków przejrzystości określonych w ust. 2 lit. f).
7. Komisja podejmuje kroki w celu zapewnienia, że żadna osoba nie otrzyma wsparcia finansowego na ten sam cel w ramach więcej niż jednego programu wspólnotowego. W szczególności osoby, które otrzymały stypendium Erasmus Mundus nie mogą starać się o stypendium w ramach programu Erasmus na ten sam okres mobilności w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Podobnie osoby korzystające ze stypendium w ramach wyżej wymienionego programu szczególnego „Ludzie” nie kwalifikują się do otrzymania dotacji w ramach programu Erasmus Mundus na ten sam okres studiów lub badań.
8. Programy partnerstwa wybrane w ramach Okna Współpracy Zewnętrznej Erasmus Mundus (poprzednia nazwa działania 2) są kontynuowane w ramach tego działania do końca okresu, na który zostały wybrane, z zastrzeżeniem nieuciążliwej procedury przedłużenia na kolejny rok, opartej na sprawozdaniach z postępów.

DZIAŁANIE 3: PROMOWANIE EUROPEJSKIEGO SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

1. Poprzez działanie 3 Wspólnota może wspierać działania zmierzające do zwiększenia atrakcyjności, profilu oraz wizerunku europejskiego szkolnictwa wyższego, jak również możliwości dostępu do niego. Działania te przyczyniają się do realizacji celów programu oraz nawiązują do międzynarodowego wymiaru wszystkich aspektów szkolnictwa wyższego, takich jak promocja, dostępność, zapewnienie jakości, uznawanie punktów kredytowych, uznawanie europejskich kwalifikacji za granicą oraz wzajemne uznawanie kwalifikacji z krajami trzecimi, opracowanie programów nauczania, mobilność, jakość usług itd. Działania mogą obejmować promocję programu oraz jego rezultatów.
2. Instytucjami kwalifikującymi się do otrzymania wsparcia mogą być, zgodnie z art. 5 lit. f), podmioty publiczne lub prywatne działające w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Działania są prowadzone w ramach projektów obejmujących organizacje z przynajmniej trzech różnych państw europejskich, do których mogą należeć również organizacje z krajów trzecich.
3. Działania mogą przyjmować różne formy (konferencje, seminaria, warsztaty, studia, analizy, projekty pilotażowe, nagrody, międzynarodowe sieci, produkcja materiałów przeznaczonych do publikacji, opracowywania narzędzi technologii informacji i komunikacji itp.) i mogą odbywać się w dowolnym miejscu na świecie. Komisja zapewnia jak najlepsze rozpowszechnianie informacji o działaniach i rozwoju programu, w szczególności za pośrednictwem wielojęzycznej strony internetowej Erasmus Mundus, która powinna być lepiej wyeksponowana i łatwiej dostępna.
4. Działania służą tworzeniu powiązań między szkolnictwem wyższym a sektorem badań oraz między szkolnictwem wyższym a sektorem prywatnym w państwach europejskich i krajach trzecich, a także wykorzystują, w miarę możliwości, potencjalne efekty synergii.
5. Właściwe organy krajowe we współpracy z uczestniczącymi instytucjami szkolnictwa wyższego prowadzą zintegrowaną politykę informowania ogółu obywateli; jej celem jest dostarczanie na bieżąco szczegółowych informacji oraz wyjaśnianie koniecznych procedur, a zdecydowane pierwszeństwo należy nadać regionom niedostatecznie reprezentowanym.
6. Stosownie do potrzeb Wspólnota może wspierać działania struktur wskazanych zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b) mające promować program oraz upowszechniać jego wyniki w poszczególnych krajach oraz w świecie.
7. Wspólnota wspiera stowarzyszenie wszystkich absolwentów (z krajów trzecich i z państw europejskich), którzy odbyli studia magisterskie i doktoranckie Erasmus Mundus.

ŚRODKI WSPARCIA TECHNICZNEGO

Ogólna koperta finansowa programu może obejmować również wydatki związane z ekspertami, agencją wykonawczą, właściwymi instytucjami istniejącymi w państwach członkowskich i, jeżeli to konieczne, z innymi formami pomocy technicznej i administracyjnej, z której Komisja będzie musiała skorzystać w trakcie realizacji programu. Mogą one obejmować zwłaszcza badania, spotkania, działania nieformalne, publikacje, działania monitorujące, kontrolę i audyt, oceny, wydatki na sieci informatyczne służące wymianie informacji oraz wszelkie inne wydatki niezbędne do realizacji programu oraz osiągnięcia jego celów.

PROCEDURY WYBORU

Procedury wyboru uwzględniają następujące cele:

- a) wyboru wniosków w ramach działania 1 dokonuje Komisja, wspierana przez komitet selekcyjny, w którego skład wchodzi wybitne osobistości wywodzące się z kręgów akademickich i reprezentujące różne instytucje szkolnictwa wyższego w Unii Europejskiej; komitetowi temu przewodniczy wybrana przez nią osoba; komitet selekcyjny zapewnia zgodność europejskich studiów magisterskich i doktoranckich Erasmus Mundus z najwyższymi wymaganiami akademickimi, uwzględniając zarazem konieczność jak najbardziej zrównoważonego geograficznie udziału beneficjentów; przez cały czas trwania programu dążyć się będzie do tego, aby w sposób zrównoważony reprezentowane były w nim różne dziedziny studiów; przed przedłożeniem wniosków komitetowi selekcyjnemu Komisja organizuje ocenę wszystkich kwalifikowalnych wniosków na poziomie europejskim, którą przeprowadzą niezależni eksperci akademicy; na potrzeby każdego z studiów magisterskich i doktoranckich Erasmus Mundus zostaje przydzielona określona liczba stypendiów wypłacanych wybranym osobom przez organ zarządzający (lub organy zarządzające) studiami magisterskimi i doktoranckimi; wyboru uczestników studiów magisterskich, doktorantów oraz nauczycieli akademickich dokonują, po konsultacjach z Komisją i zgodnie z kryteriami doskonałości akademickiej, instytucje prowadzące studia magisterskie i doktoranckie Erasmus Mundus; chociaż działanie 1 jest skierowane przede wszystkim do studentów z krajów trzecich, to jednak mogą w nim brać udział również studenci europejscy; procedury selekcji dotyczące studiów magisterskich i doktoranckich Erasmus Mundus obejmują konsultacje ze strukturami wskazanymi zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b);
- b) wyboru wniosków w ramach działania 2 dokonuje Komisja zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniach (WE) nr 1085/2006, (WE) nr 1638/2006 i (WE) nr 1905/2006 oraz w umowie o partnerstwie AKP-WE i umowie wewnętrznej AKP-WE.

Bez uszczerbku dla przepisów rozporządzeń i umów, o których mowa w akapicie pierwszym, Komisja zapewnia ponadto, aby propozycje programów partnerskich Erasmus Mundus były zgodne z najwyższymi normami jakości akademickiej, uwzględniając konieczność jak najbardziej zrównoważonego geograficznie udziału beneficjentów. Wyboru studentów i nauczycieli akademickich dokonują placówki uczestniczące w programie partnerskim, zgodnie z kryteriami doskonałości akademickiej, po zasięgnięciu opinii Komisji. Działanie 2 jest skierowane przede wszystkim do studentów z krajów trzecich. Jednak aby umożliwić wzajemne ubogacanie, mobilność powinna obejmować również obywateli europejskich.
- c) wyboru wniosków w ramach działania 3 dokonuje Komisja;
- d) Komisję niezwłocznie informuje komitet, o którym mowa w art. 8 ust. 1, o wszystkich decyzjach dotyczących wyboru wniosków.

POSTANOWIENIA FINANSOWE

1. Dotacje według stawki ryczałtowej, tabela kosztów jednostkowych oraz nagrody

Dotacje według stawki ryczałtowej lub tabela kosztów jednostkowych, o których mowa w art. 181 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, mogą być stosowane w przypadku wszystkich działań, o których mowa w art. 4.

Stosowane mogą być dotacje według stawki ryczałtowej, z zastrzeżeniem limitu 25 000 EUR na jednego partnera w ramach umowy w sprawie przyznania dotacji. Mogą być one łączone do maksymalnej kwoty 100 000 EUR lub stosowane w połączeniu z tabelą kosztów jednostkowych.

Komisja może zdecydować o przyznaniu nagród w odniesieniu do działań podejmowanych w ramach programu.

2. Umowy partnerstwa

W przypadku gdy działania w ramach programu są wspierane poprzez dotacje na rzecz partnerstwa ramowego, zgodnie z art. 163 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, tego rodzaju partnerstwa mogą zostać zakwalifikowane oraz finansowane przez okres pięciu lat, z zastrzeżeniem uproszczonej procedury przedłużenia.

3. Publiczne instytucje i podmioty szkolnictwa wyższego

Komisja uznaje, że wszystkie instytucje oraz podmioty szkolnictwa wyższego wskazane przez państwa członkowskie, które uzyskały ponad 50 % swojego rocznego dochodu ze źródeł publicznych w ciągu ostatnich dwóch lat lub nad którymi kontrolę organ publiczny lub jego przedstawiciele, posiadają konieczne możliwości finansowe, zawodowe oraz administracyjne, wraz z konieczną stabilnością finansową do realizacji projektów w ramach programu; nie będzie od nich wymagane przedstawienie dodatkowych dokumentów, potwierdzających. Instytucje oraz organizacje te mogą być zwolnione z wymagań dotyczących audytu na mocy akapitu piątego art. 173 ust. 4 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.

4. Kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje wnioskodawców

Komisja może zdecydować, zgodnie z art. 176 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, że określone kategorie beneficjentów muszą posiadać kompetencje i kwalifikacje zawodowe wymagane do ukończenia programu działań lub prac objętych wnioskiem.

5. Postanowienia dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym

Decyzje Komisji podjęte zgodnie z art. 7, umowy oraz porozumienia wynikające z tych decyzji, a także porozumienia z uczestniczącymi krajami trzecimi muszą zawierać w szczególności postanowienia zapewniające możliwość nadzoru oraz kontroli finansowej ze strony Komisji (lub upoważnionego przez nią przedstawiciela), w tym Europejskiego Biura ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz możliwość przeprowadzenia audytu przez Trybunał Obrachunkowy, w razie potrzeby również na miejscu.

Beneficjent dotacji udostępnia Komisji, w stosownych przypadkach, dokumenty uzupełniające będące w posiadaniu partnerów lub członków.

Komisja może przeprowadzić audyt wykorzystania dotacji, bezpośrednio za pośrednictwem swoich pracowników bądź przy pomocy dowolnego wybranego przez siebie uprawnionego podmiotu. Tego rodzaju audyty mogą być przeprowadzane w całym okresie obowiązywania umowy oraz przez okres pięciu lat od daty zamknięcia projektu. W stosownych przypadkach wyniki audytu mogą skłonić Komisję do podjęcia decyzji o odzyskaniu środków.

Pracownicy Komisji oraz personel zewnętrzny uprawniony przez Komisję posiadają odpowiednie prawa dostępu, w szczególności do lokali beneficjenta oraz do wszelkich informacji potrzebnych do przeprowadzenia audytu, w tym do informacji w formie elektronicznej.

Trybunał Obrachunkowy oraz OLAF korzystają z tych samych uprawnień, co Komisja, w szczególności w zakresie dostępu.

Ponadto Komisja może przeprowadzać kontrole na miejscu oraz inspekcje w ramach programu zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ⁽¹⁾.

W odniesieniu do działań Wspólnoty finansowanych na mocy niniejszej decyzji pojęcie nieprawidłowości, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, oznacza jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego lub jakiegokolwiek naruszenie zobowiązania umownego wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które w związku z nieuzasadnionym wydatkiem spowodowało lub mogło spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej lub w budżetach przez nie zarządzanych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.